

Tuỳ Bút
Chủ đề: nql-19t6
Tác giả: Phạm Sơn Liêm

MỘT QUÂN ĐỘI BỊ LÃNG QUÊN

*Có những người lính được lịch sử ghi tên bằng tượng đài.
Có những người lính được cả thế giới nhắc nhớ qua sách vở và phim ảnh.
Nhưng cũng có những người lính chiến đấu suốt tuổi thanh xuân, đổ máu trên từng tấc đất quê hương,
rồi dần bị phủ mờ trong những trang sử của thời cuộc.
Đó là người lính Việt Nam Cộng Hòa!*

Hình của Bộ thông tin VNCH

Hai mươi năm chiến tranh. Hai mươi năm sống giữa tiếng pháo kích, tiếng trực thăng, tiếng gọi ới nhau giữa khói lửa chiến trường.

Từ đồng bằng sông Cửu Long đến cao nguyên Kontum, từ Khe Sanh, Quảng Trị đến An Lộc, Bình Long, hàng trăm ngàn người lính đã đứng lên bảo vệ miền đất mà họ gọi là quê hương.

*Nhiều người nằm lại nơi rừng sâu biên giới.
Nhiều người trở về với thân thể không còn nguyên vẹn.
Nhiều người bước vào trại tù sau năm 1975.*

Và cũng có những người mãi mãi nằm lại dưới lòng biển Đông, trên những con thuyền vượt biên tìm tự do.

Lịch sử có thể còn những tranh luận. Quan điểm chính trị có thể khác nhau. Nhưng sự hy sinh của người lính thì không thể phủ nhận.

Máu đã đổ là thật. Nước mắt của những người vợ chờ chồng là thật. Nỗi đau của những đứa con mất cha là thật. Và lòng can đảm của những người đã chiến đấu đến cùng cũng là thật.

Cuốn sách “Một Quân Đội Bị Lãng Quên” của giáo sư Andrew Wiest không phải là một bản cáo trạng, cũng không phải một lời biện hộ. Đó là lời nhắc nhở rằng, người thật việc thật, phía sau những con số thống kê và những bản đồ tác chiến là những con người bằng xương bằng thịt. Những người đã yêu nước theo cách của họ. Đã chiến đấu theo lời thề của họ. Tổ Quốc–Danh Dự–Trách Nhiệm. Và đã trả giá bằng chính cuộc đời mình.

Bài viết này xin được cúi đầu trước những người lính của một quân đội đã đi vào lịch sử. Dù thắng hay thua, họ vẫn là những người đã sống, chiến đấu, và hy sinh cho điều họ tin tưởng. Và lịch sử, nếu muốn công bằng, không nên quên họ.

Kính dâng những chiến hữu Quân Lực Việt Nam Cộng Hoà, những người đã mang màu áo năm xưa đi suốt một đời người, và những người đã nằm xuống mà tên tuổi vẫn còn trong trái tim đồng đội.

MỘT QUÂN ĐỘI BỊ LÃNG QUÊN

Có những cuộc chiến kết thúc bằng tiếng súng. Nhưng cũng có những cuộc chiến kết thúc bằng sự im lặng.

Chiến tranh Việt Nam là một cuộc chiến như thế. Hơn nửa thế kỷ đã trôi qua. Những cánh rừng Trường Sơn đã xanh trở lại. Những hố bom năm nào đã thành ruộng lúa. Những người lính già còn sống sót giờ tóc bạc như mây. Nhưng ở đâu đó trong những trang sách lịch sử phương Tây, vẫn còn một khoảng trống rất lớn.

Đó là hình ảnh của người lính Việt Nam Cộng Hoà.

Năm 2000, một giáo sư sử học người Mỹ tên Andrew Wiest đặt chân đến Việt Nam. Ông sang đây để tìm hiểu về cuộc chiến của nước Mỹ. Nhưng rồi ông phát hiện ra một sự thật khác. Một cuộc chiến của người Việt.

Một quân đội đã chiến đấu suốt hai mươi năm nhưng gần như bị xóa khỏi lịch sử.

Tại Huế, ông gặp cựu sĩ quan Phạm Văn Đính. Người sĩ quan ấy từng chỉ huy đơn vị chiến đấu giữa những trận mưa pháo dữ dội của Mùa Hè Đỏ Lửa năm 1972.

Một buổi chiều, ngồi bên ly cà phê cũ kỹ, Andrew hỏi:

– Ông đã chiến đấu bao lâu?

Ông Đính nhìn xa xăm.

– Gần cả tuổi trẻ.

– Và cuối cùng?

Người cựu sĩ quan khẽ cười buồn.

– Cuối cùng thì lịch sử quên mất chúng tôi.

Câu trả lời ấy khiến Andrew chết lặng.

Ít lâu sau, ông gặp một người khác.

Thiếu tá Trần Ngọc Hué. Một người lính nổi tiếng của chiến trường Quân Đoàn I. Người đã chiến đấu đến viên đạn cuối cùng trong chiến dịch Lam Sơn 719 tại Hạ Lào. Sau trận đánh đó, ông bị thương nặng. Bị bắt. Bị giam cầm suốt 13 năm trong các trại tù cộng sản. Thêm 6 năm quản thúc. Gần hai mươi năm cuộc đời tan biến sau song sắt.

Andrew hỏi:

– Điều gì khiến ông vẫn tiếp tục chiến đấu?

Ông Hué trả lời rất chậm:

– Vì sau lưng tôi là gia đình tôi. Là quê hương tôi. Là những người dân không có súng. Nếu chúng tôi bỏ chạy, ai sẽ đứng lại?

Andrew kể rằng khoảnh khắc ấy ông hiểu. Ông không còn nghiên cứu chiến tranh nữa.

Ông đang nghiên cứu số phận con người. Từ đó, ông bắt đầu lần theo những dấu chân bị bỏ quên. Ông đọc hàng ngàn tài liệu. Phỏng vấn hàng trăm cựu chiến binh. Lật lại từng trận đánh. Và ông tìm ra ra nhiều điều gây sửng sốt.

Trong rất nhiều cuốn sách nổi tiếng về Chiến tranh Việt Nam, người ta kể rất nhiều về lính Mỹ. Nhưng gần như không kể gì về những người lính Việt Nam đã chiến đấu bên cạnh họ. Như thể họ chưa từng tồn tại!

Hình từ sách Việt Nam Khói lửa

Mậu Thân 1968.

Thế giới nhớ đến những người lính Thủy quân Lục chiến Mỹ chiến đấu tại Huế.

Đó là sự thật. Họ đã chiến đấu anh dũng.

Nhưng đó chưa phải toàn bộ sự thật. Trong từng con hẻm đầm máu của Thành Nội Huế. Trong từng bức tường loang máu. Trong từng căn nhà đổ nát. Người lính Việt Nam Cộng Hòa cũng đang chiến đấu. Không lùi bước. Không đầu hàng.

- Đại đội Hắc Báo.
- Các đơn vị Nhảy Dù.
- Thủy Quân Lục Chiến.
- Bộ binh.
- Địa phương quân.
- Nghĩa quân...

Họ chiến đấu từng mét đất. Từng góc phố. Từng căn phòng. Nhiều nơi không có pháo binh. Không có xe tăng. Chỉ có khẩu súng trên tay và ý chí phải giữ thành phố.

Một trung sĩ trẻ nhìn đồng đội ngã xuống. Anh nghiêng răng:

– Không được lùi!

– Sau lưng mình là Huế!

Và họ tiếp tục tiến lên.

Rời đến Lam Sơn 719. Năm 1971.

Lần đầu tiên quân đội miền Nam tiến sang đất Lào mà không có quân chiến đấu Mỹ đi cùng. Khắp các ngọn đồi. Khắp các cánh rừng. Máu đổ như mưa. Một Tiểu Đoàn bị bao vây lần thứ nhất. Rồi lần thứ hai. Lần thứ ba. Lần thứ tư. Lần thứ năm. Lần thứ sáu.

Người lính trẻ hỏi Tiểu đoàn trưởng Trần Ngọc Huế:

– Thừa thiếu tá... mình còn sống trở về không?

Ông nhìn những khuôn mặt đen sạm vì thuốc súng.

– Không biết.

– Nhưng còn thờ thì còn đánh.

Đó không phải khẩu hiệu. Đó là thực tế. Khi chiến dịch kết thúc. Chỉ còn 26 người sống sót. Hai mươi sáu người. Từ một đơn vị hàng trăm lính...

Rời đến Mùa Hè Đỏ Lửa 1972.

Quảng Trị. Kontum. An Lộc.

Ba cái tên làm rung chuyển chiến tranh Việt Nam.

Từng sư đoàn Bắc Việt tràn xuống như thác lũ. Xe tăng. Pháo binh. Hỏa tiễn. Hàng chục ngàn quân. Nhưng họ không gặp một quân đội tan rã như tuyên truyền từng mô tả. Họ đụng những người lính Việt Nam Cộng Hòa đang tử thủ.

Tại An Lộc. Một sĩ quan nói với thuộc cấp:

– Nếu thành phố này mất. Sài Gòn sẽ rung chuyển.

Người lính trẻ gặt đầu:

– Vậy thì tội mình chết ở đây.

Thành phố không mất. An Lộc đứng vững. Kontum đứng vững. Quảng Trị rồi được tái chiếm.

Đó là những chiến thắng mà lịch sử thế giới ít khi nhắc tới.

Vậy vì sao miền Nam thất thủ?

Đó là câu hỏi đau đớn nhất!

Không phải vì người lính, không chiến đấu. Không phải vì họ thiếu can đảm. Không phải vì họ không đổ máu.

Hơn 200,000 quân nhân Việt Nam Cộng Hòa đã nằm xuống. Hàng triệu gia đình mất cha. Mất chồng. Mất con.

Không một dân tộc nào trả giá như thế nếu họ không tin vào điều mình đang bảo vệ.

Nhưng một quân đội được xây dựng để chiến đấu trong liên minh.

- Khi đồng minh rút đi.
- Khi viện trợ bị cắt.
- Khi nhiên liệu không còn.
- Khi đạn pháo binh phải tiết kiệm từng viên.

– Khi xe tăng nằm bất động vì thiếu phụ tùng...

Thì cuộc chiến trở thành một cuộc chiến không cân sức.

Ngày cuối cùng của cuộc chiến. Nhiều người lính vẫn còn chiến đấu. Nhiều người chọn ở lại. Nhiều người vào tù. Nhiều người vượt biển. Nhiều người nằm lại ngoài khơi.

Và rồi lịch sử dần khép lại. Nhưng không phải sự thật.

Sự thật là có một quân đội đã chiến đấu suốt hai mươi năm.

– Có những người lính đã hy sinh tuổi trẻ, gia đình, và mạng sống của mình.

– Có những người anh hùng không được dựng tượng. Không được nhắc tên trong sách giáo khoa. Không được thế giới biết đến.

Nhưng họ đã từng tồn tại. Đã từng chiến đấu. Đã từng ngã xuống.

Và như giáo sư Andrew Wiest đã nói:

“Quý vị là những người anh hùng. Và tôi chỉ là người kể lại câu chuyện của quý vị.”

Đôi khi, điều công bằng nhất mà lịch sử có thể làm... Là nhớ lại những người đã bị lãng quên.

Phạm Sơn Liêm

nguồn: [blog người phương nam](#)

